

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

534. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ EHSV – ZASEDÁNÍ S OBMĚNOU ČLENŮ, 18. 4. 2018–19. 4. 2018

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Financování evropského pilíře sociálních práv

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(2018/C 262/01)

Zpravodajka: **Anne DEMELENNE**

Rozhodnutí plenárního shromáždění	15. 2. 2018
Právní základ	čl. 29 odst. 2 jednacího řádu stanovisko z vlastní iniciativy
Odpovědná specializovaná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato ve specializované sekci	26. 3. 2018
Přijato na plenárním zasedání	19. 4. 2018
Plenární zasedání č.	534
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	155/3/4

1. Závěry a doporučení

1.1 Zásady evropského pilíře sociálních práv (dále jen „sociální pilíř“) a nutnost jeho provádění by spolu s prováděním Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 měly představovat jedny z hlavních bodů při jednání o příštím víceletém finančním rámci EU na období po roce 2020.

1.2 Realizace sociálního pilíře bude vyžadovat řadu zlepšení v členských státech. Srovnávací přehled sociálních ukazatelů, který byl vytvořen souběžně s pilířem, poukazuje na nedostatky a podstatné rozdíly v rámci EU. Odstranění těchto nedostatků bude vyžadovat úsilí na všech úrovních včetně členských států, sociálních partnerů a subjektů občanské společnosti. Rovněž bude vyžadovat silnou rozpočtovou základnu, investice a běžné výdaje. Je třeba se zamyslet nad způsobem financování.

1.3 Potřeby výdajů jsou velké zejména v zemích s nižšími příjmy a v zemích, které byly v posledních letech postiženy jejich poklesem. Všechny do určité míry omezují pravidla EU týkající se rozpočtů a úrovní zadlužení. Prostor pro vyšší výdaje může být vytvořen v rámci členských států a s pomocí různých programů na úrovni EU.

1.4 Investice soukromého sektoru mohou být v některých oblastech – například v oblasti rozšíření přístupu k digitálním technologiím – přínosné, pokud jsou vytvořeny vhodné regulační podmínky. Investice soukromého sektoru však nebudou stačit a nemohou zabránit vyloučení sociálně nejslabších, které je v rámci sociálního pilíře považováno za důležité téma.

Více veřejných investic v rámci členských států může usnadnit odkaz na zlaté pravidlo veřejných investic se sociálním cílem, jež by umožnilo větší pružnost rozpočtových pravidel ⁽¹⁾ za účelem dosažení cílů evropského pilíře sociálních práv.

1.5 Více veřejných investic může podporovat také používání stávajících nástrojů EU, zejména evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy), které se mohou jasněji zaměřit na cíle zdůrazněné v rámci sociálního pilíře. Veřejné investice může podporovat rovněž Evropská investiční banka za pomoci Evropského fondu pro strategické investice (EFISI), jenž jí v uplynulých letech umožnil zachování úrovně úvěrů. Tato podpora by měla výslovně zahrnovat cíle spojené se sociálním pilířem, pokud je to v souladu s jejím mandátem.

1.6 Odpovídající daňové politiky, včetně účinného boje proti daňovým podvodům, vyhýbání se daňovým povinnostem a agresivnímu daňovému plánování, by měly členským státům a EU umožnit, aby získaly dodatečné prostředky na podporu financování sociálního pilíře. Zajištění účinného využívání dodatečných finančních prostředků vyžaduje realizaci akčních programů a plánů týkajících se provádění sociálního pilíře coby nedílné součásti evropského semestru, a to zejména při vytváření národních programů reforem a konvergenčních programů. V tomto ohledu by EU měla rovněž prozkoumat nové způsoby, jak navýšit své vlastní prostředky.

1.7 Provádění sociálního pilíře vyžaduje aktivní ztotožnění, odpovědnost a účast příslušných zainteresovaných subjektů na všech úrovních: těmi jsou evropské orgány, členské státy a regionální a místní orgány, jakož i sociální partneři a další subjekty občanské společnosti.

2. Souvislosti

2.1 Evropský pilíř sociálních práv, vyhlášený a podepsaný Radou Evropské unie, Evropským parlamentem a Evropskou komisí dne 17. listopadu 2017, má posílit sociální práva a mít pozitivní dopad na životy občanů v krátkodobém a střednědobém výhledu. Naplňování sociálního pilíře je sdíleným závazkem a odpovědností Unie, jejích členských států a sociálních partnerů.

2.2 Zohledňuje fakt uznávaný představiteli 27 členských států, že je nutné zabývat se přednostně hospodářskou a sociální nejistotou ⁽²⁾. Mezi důvody naléhavé potřeby sociálního pilíře patří špatné hospodářské a sociální výsledky v mnoha zemích od roku 2008, nové příležitosti a nové problémy vyplývající z globalizace, změny klimatu, rozsáhlé migrace, digitalizace a stárnutí obyvatelstva, vzrůstající rozmanitost na hospodářské a sociální úrovni v rámci EU v důsledku finanční a hospodářské krize a politický vývoj v mnoha zemích, který by mohl ohrozit budoucí jednotnost a soudržnost Evropy. Jak sdělil nově zvolený předseda Evropské komise Evropskému parlamentu v říjnu 2014 ⁽³⁾, je pozvednutí EU na hodnocení AAA v sociální oblasti „stejně důležité jako v oblasti ekonomiky a financí“. Dosažení tohoto cíle zjevně vyžaduje přijetí odpovědnosti na všech úrovních v rámci EU. Lze očekávat, že splnění tohoto cíle zlepší soudržnost, politickou a sociální stabilitu a hospodářskou výkonnost, aniž by se zapomínalo na důležitost automatických stabilizátorů v případě hospodářských otřesů.

2.3 Jak EHSV uznal ⁽⁴⁾, je sociální pilíř politickým prohlášením o záměru, neboť zatím neexistuje jasný plán jeho provádění. V tomto ohledu zůstává sociální pilíř neúplný a postrádá uznání nových práv a povinností. S ohledem na silnou ekonomiku a spravedlivé daně musí být s podporou ze strany Evropské unie zpřístupněny náležité finanční prostředky na úrovni členských států. Pro realizaci sociálního pilíře budou rozhodujícím prvkem.

⁽¹⁾ Poučení, jak se vyhnout přísným politikám úsporných opatření v EU, odstavec 1.6, dosud nepublikováno; Hospodářská politika eurozóny 2018, odstavce 1.8 a 3.6., dosud nepublikováno; Úř. věst. C 327, 12.11.2013, s. 11; Roční analýza růstu na rok 2018, odstavec 1.4, dosud nepublikováno; Úř. věst. C 226, 16.7.2014, s. 21.

⁽²⁾ European Pillar of Social Rights, brožura, s. 6 (ISBN 978-92-79-74092-3).

⁽³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-14-1525_cs.htm

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 145.

2.4 Evropská komise má předložit své návrhy na příští víceletý finanční rámec (VFR) v květnu 2018. Je nezbytné, aby sociální pilíř a stejně tak cíle udržitelného rozvoje OSN sloužily jako jedno z hlavních vodítek pro evropské orgány a členské státy při přípravě příštího dlouhodobého rozpočtu EU, který má platit od roku 2020.

2.5 Řádné provádění sociálního pilíře bude záviset na vhodných politických reformách v rámci členských států, například s cílem vytvořit příslušné mechanismy pro tvorbu kvalitních pracovních míst, pro zdokonalování dovedností a pro zajištění účinného využívání veřejných prostředků. EHSV v souladu se svými předchozími stanovisky podporuje strukturální reformy zaměřené na sociální a hospodářský rozvoj: více kvalitnějších pracovních míst, udržitelný růst, kvalitu správy a institucí a environmentální udržitelnost⁽⁵⁾. Tyto reformy by měly být specifické pro jednotlivé země, měly by být v souladu s národními programy reforem, aby zvyšovaly blahobyt, a měly by mít demokratickou podporu, nemělo by se tedy jednat o univerzální přístup platný pro všechny členské státy⁽⁶⁾.

2.6 Řádné provádění sociálního pilíře bude rovněž vyžadovat navýšení dostupných finančních prostředků⁽⁷⁾. V současné době představují výdaje EU na sociální záležitosti v průměru pouze 0,3 % z celkových veřejných sociálních výdajů v EU, a velká většina je tak financována z rozpočtů členských států⁽⁸⁾. Odchod Spojeného království z EU bude mít pro rozpočet EU zásadní důsledky. EHSV zdůrazňuje, že musí být zpřístupněny dostatečné zdroje na realizaci sociálních politik. Podporuje požadavek Evropského parlamentu, aby byla současná 1 % horní mez pro výdaje EU zvýšena na 1,3 % HND⁽⁹⁾, a domnívá se, že rozšíření vlastních zdrojů EU, např. prostřednictvím zvýšení DPH, by bylo obzvláště nespravedlivé v sociálním kontextu. EHSV rovněž zdůrazňuje, že je potřeba zaměřit více prostředků na podporu politiky soudržnosti a na podporu pro pracující a pro občany obecně. Zvláštní pozornost bude věnována získávání dovedností pracovníky jakožto faktor, který posiluje hospodářství. EHSV zároveň souhlasí, že zvýšené financování by se nemělo omezit jen na bezpečnost, obranu a ochranu vnějších hranic. Důležitou hnací silou konvergence je Evropský sociální fond, a EHSV znovu opakuje svůj požadavek, že pokud se mají řešit budoucí výzvy, neměl by být jeho rozpočet s ohledem na příští unijní VFR omežován⁽¹⁰⁾.

2.7 Srovnávací přehled sociálních ukazatelů, který Evropská komise předložila spolu se sociálním pilířem⁽¹¹⁾, je zamýšlen jako nástroj pro sledování pokroku při dosahování cíle spravedlivější Evropy se silnějším sociálním rozměrem. Byl kritizován kvůli některým zvoleným ukazatelům, kvůli časovým úsekům použitým pro srovnání a v některých případech kvůli doprovodným interpretacím⁽¹²⁾. EHSV již několikrát vyzval k jeho vylepšení⁽¹³⁾.

2.8 V některých případech byly použity zjevně nevhodné ukazatele. To se týká pokroku při odstraňování rozdílů mezi muži a ženami, pokud jde o mzdy a zaměstnání. U obou pohlaví došlo k poklesu pracovních hodin, avšak více u mužů než u žen, čili menší rozdíl (ukazatel použitý v přehledu) neodráží jasné zlepšení. Časové úseky pro posuzování pokroku se navíc liší, někdy zachycují pouze jeden rok a jindy delší období, přičemž se vrací až do doby před krizí, která propukla v roce 2008. Delší časový horizont je vhodnější pro rozpoznání dlouhodobějších trendů. Ukazatele rovněž musí být v průběhu času pružně interpretovány a upravovány, a to za využití vyvíjejících se odborných znalostí a údajů ze zdrojů,

⁽⁵⁾ Například zlepšení podnikatelského prostředí, financování podniků a výdajů na výzkum a vývoj; zvýšení produktivity podniků, odvětví a hospodářství; podpora tvorby kvalitních pracovních míst s vyššími mzdami a současně snižování počtu dočasných a nestabilních pracovních míst s nízkými mzdami; posílení kolektivního vyjednávání a nezávislosti sociálních partnerů v jeho rámci a sociálního dialogu na místní, regionální, vnitrostátní a evropské úrovni; reforma veřejné správy za účelem zvýšení její účinnosti pro hospodářský a sociální rozvoj a transparentnosti pro veřejnost; podpora kvality systémů vzdělávání a odborné přípravy pro pracovníky za účelem nastolení rovných příležitostí a dosažení výsledků pro všechny sociální skupiny.

⁽⁶⁾ Podpora strukturálních reforem v členských státech, odstavec 3.9, dosud nepublikováno.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 145.

⁽⁸⁾ Diskusní dokument o sociálním rozměru Evropy, s. 24.

⁽⁹⁾ Usnesení Evropského parlamentu k příštímu VFR: příprava postoje Parlamentu k VFR na období po roce 2020 – (2017/2052(INI)), spoluzpravodajové: Jan Olbrycht a Isabelle Thomas, bod odůvodnění 14.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 81, 21.4.2017, s. 145, Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 131.

⁽¹¹⁾ <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/social-scoreboard/#>.

⁽¹²⁾ Galgoczi, B. a kol. autorů, *The Social Scoreboard Revisited*, ETUI, 2017.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 145.

jako je Eurofound. Revize a aktualizace ukazatelů by měly být výsledkem otevřené diskuse, do které se zapojí sociální partneři a další subjekty občanské společnosti.

2.9 I přes výhrady srovnávací přehled naznačuje rozsah vytyčeného úkolu, má-li být uvedených cílů dosaženo. Ukazuje nedostatky v rámci všech členských států a podstatné rozdíly v úrovních mezi členskými státy, které mohou vést ke zvýšení sociální nerovnosti. Přijatelné úrovně příjmů, životního standardu, sociálního zabezpečení, sociálních dávek, dosaženého vzdělání a přístupu k digitálním technologiím jednoznačně nedosahují všechny členské státy.

2.10 Údaje o mírách zaměstnanosti a nezaměstnanosti prokazují rozsah rozdílů. Míra zaměstnanosti v Řecku byla 56 %, zatímco ve Švédsku dosahovala 81 %. Míra nezaměstnanosti v Řecku byla 23 % ve srovnání se 4 % nezaměstnaností v Německu, což je nejnižší míra v EU. Tyto údaje ze srovnávacího přehledu naznačují velké rozdíly v sociálních podmínkách v celé EU, přičemž v některých zemích jsou úrovně nevyužitého potenciálu mnohem vyšší než v jiných.

2.11 Mnoho dalších ukazatelů ukazuje stejným směrem. Například podíl osob předčasně odcházejících ze vzdělávání mezi obyvatelstvem ve věku 18–24 let činí ve Španělsku 20 %, avšak v Chorvatsku méně než 3 %. Druhý údaj je rovněž zavádějící, pokud jde o obecnou situaci mladých lidí: z ukazatele míry nezaměstnanosti mladých lidí vyplývá, že Chorvatsko patří k těm zemím EU, které jsou na tom v tomto ohledu nejhůře. Podíl obyvatel ohrožených chudobou dosahuje v Bulharsku 40 % ve srovnání s průměrem EU, který činí 23 %.

2.12 Míra NEET⁽¹⁴⁾ (procentní podíl osob ve věku 15–24 let, které nejsou zaměstnané ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy) se pohybuje v rozsahu od 20 % v Itálii po méně než 5 % v Nizozemsku. Aktivační podporu (včetně odborné přípravy, pobídek pro zaměstnanost a podobných opatření) využívá v Dánsku 54 % těch, kdo chtějí pracovat, ale v Bulharsku je to méně než 3 % těch, kteří chtějí pracovat.

2.13 Podíl dětí ve věku 0–3 let v zařízeních poskytujících celodenní péči o děti se pohybuje v rozmezí od 1,1 % na Slovensku po více než 77 % v Dánsku. Nenaplněné potřeby v oblasti zdraví, zpravidla kvůli finančním omezením, činí dle údajů více než 12 % v Estonsku a Řecku, avšak v Rakousku jsou minimální.

2.14 V EU jako celku postrádá 44 % obyvatel odpovídající digitální dovednosti, přičemž v jednotlivých státech se podíl pohybuje v rozmezí od 74 % v Bulharsku po 14 % v Lucembursku.

2.15 Realizace sociálního pilíře by tudíž zlepšila sociální podmínky a podmínky na trhu práce pro mnoho lidí, a vylepšila by tak rovněž hospodářský potenciál EU. Přineslo by to vstoupnou konvergenci zemím, které v současné době zaostávají. Některé ukazatele vykazují v průběhu posledních let zlepšení (nikoli však všechny), a i u nich přetrvávají velké rozdíly.

2.16 Realizace sociálního pilíře bude ohromnou výzvou, neboť vyžaduje úsilí všech členských států za podpory ze strany Evropské unie. Bude rovněž vyžadovat plné zapojení sociálních partnerů a podporu a propagaci jejich společných kroků, konkrétně uzavírání a rozšiřování působnosti kolektivních smluv, zejména co se týče jistoty zaměstnání, kvality práce, mzdových podmínek a ochrany zdraví a bezpečnosti při práci. Zásadně přispět mohou se svými zkušenostmi a znalostmi problémů také organizace občanské společnosti. Významně mohou přispět i soukromé podniky prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého prostoru, investic do rozvoje dovedností a kvalifikací v rámci podniků.

3. Oblasti politiky

3.1 Kroky k dalšímu provádění mohou zahrnovat nová legislativní a nelegislativní opatření, včetně zajištění toho, aby politiky, o nichž již bylo rozhodnuto, byly skutečně v členských státech prováděny, využití evropského semestru a doporučení pro jednotlivé země vydaná v rámci tohoto procesu⁽¹⁵⁾. Zapojení sociálních partnerů na všech úrovních je nezbytné pro úspěšné provádění těchto iniciativ.

⁽¹⁴⁾ Osoby, které nejsou zaměstnané ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 145.

3.2 Doporučení pro jednotlivé země v letech 2015 nebo 2016 se týkala oblastí uvedených v sociálním pilíři zejména ve spojitosti s důchody, veřejnými službami, sociální péčí, zdravotní péčí, péčí o děti, bydlením, zdokonalováním dovedností, aktivní politikou na trhu práce a vzděláváním.

3.3 Aby však tato doporučení měla význam, musí vycházet z předpokladu, že budou k dispozici nezbytné finanční prostředky. EU zde může sehrát pozitivní úlohu prostřednictvím různých programů a pružným přístupem k pravidlům týkajícím se státních rozpočtů a úrovní státního zadlužení.

3.4 Problémy týkající se investic a financí vyvstávají v různých podobách napříč všemi oblastmi, na něž se sociální pilíř vztahuje. Srovnávací přehled sociálních ukazatelů rovněž pomáhá prokázat potřebu investic do konkrétních oblastí ve všech členských státech, zejména v těch s nižšími příjmy. Financování sociálního pilíře proto souvisí s otázkami makroekonomické politiky, se správou ekonomických záležitostí zaměřenou na sociální konvergenci, a nikoli sociální divergenci, s diskusemi o řízení eurozóny a s opatřeními určenými k prosazování investic, včetně těch sociálních.

3.5 EHSV již poukázal na mnohé pozitivní účinky řádně naplánovaných, účinných a účelných a do budoucna orientovaných sociálních investic, které – jak připustila Evropská komise v balíčku sociálních investic – by neměly být chápány jako pouhé náklady, nýbrž jako investice do evropského potenciálu růstu a zaměstnanosti. EHSV vyjadřuje politování nad tím, že se nepodařilo učinit pro uskutečnění těchto cílů více. Sociální investice se po určité době vrací v podobě hospodářských a sociálních přínosů, jako jsou vyšší zaměstnanost či příjmy z pracovní činnosti, zlepšení zdravotního stavu, pokles nezaměstnanosti, lepší vzdělání, nižší míra chudoby a sociálního vyloučení atd. Přinášejí rovněž větší prosperitu a blahobyt jednotlivců a oživují hospodářství, protože zajišťují kvalifikovanější pracovní sílu, vyšší produktivitu a zaměstnanost. Investice tohoto druhu, zvláště pokud posilují udržitelný růst, by přispěly rovněž k rozvoji dovedností a kvalifikovanosti pracovní síly, přinášejí lepší možnosti uplatnění ve společnosti a na trhu práce, stimulují hospodářství a dopomáhají tak Evropě k tomu, aby z krize vyšla silnější. Zajistily by navíc účinnější a účelnější vynakládání veřejných prostředků a ve střednědobém až dlouhodobém výhledu by tak vedly k úsporám ve veřejných rozpočtech⁽¹⁶⁾. EHSV rovněž zdůraznil dlouhodobé náklady, které by vznikly, pokud by v sociální sféře nebyla vyvíjena činnost a neinvestovalo by se do ní. EHSV v této souvislosti upozornil také na význam investic do stabilních systémů sociálního zabezpečení, a to i vzhledem k tomu, že slouží jako automatický stabilizátor⁽¹⁷⁾.

3.6 Mezi témata uvedená v sociálním pilíři, která nelze řešit bez dalších investic nebo běžných výdajů, patří: právo na kvalitní a inkluzivní vzdělávání, odbornou přípravu a celoživotní učení, pomoc pro účely hledání pracovního místa, zlepšení rovnosti pohlaví a snížení nerovnosti v platech žen a mužů, prevence chudoby pracujících, přístup k pečovatelským službám, cenově dostupné předškolní vzdělávání, odpovídající sociální zabezpečení, odpovídající podpora v nezaměstnanosti, důchod zajišťující dostatečný příjem, důstojnost ve stáří, cenově dostupná kvalitní preventivní zdravotní péče i léčba, cenově dostupné kvalitní dlouhodobé pečovatelské služby, kvalitní sociální bydlení nebo pomoc v oblasti bydlení a přístup k vodě, hygienickým zařízením, energii, dopravě, finančním službám a digitální komunikaci.

3.7 Hlavními fondy EU určenými na hospodářský a sociální růst jsou evropské strukturální a investiční fondy (ESI fondy), Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí, programy pro konkurenceschopnost a Evropský fond pro strategické investice (EFSI). Investice mohou pocházet rovněž z vlastních rozpočtů členských států a ze soukromých zdrojů.

3.8 Evropské strukturální a investiční fondy jsou nejvýznamnějším zdrojem se složitými postupy pro sledování a posuzování investic, které byly v jednom z předchozích stanovisek EHSV označeny za prostředek k dosažení větších investic do reálné ekonomiky. Vedly k navýšení investic ve veřejném sektoru v zemích s nižším příjmem, nestačí však k tomu, aby nahradily klesající investice z jiných zdrojů nebo aby zajistily rychlou konvergenci na hospodářské a sociální úrovni. Je důležité zaručit posílení a navýšení těchto fondů za účelem podpory úsilí o provádění sociálního pilíře. EHSV připomíná, že podporuje přezkum nařízení, jimiž se ESI fondy řídí, a lepší hodnocení účinnosti a účelnosti jejich přínosu⁽¹⁸⁾.

3.9 Je možné zajistit, aby byly investice zaměřeny v souladu s cíli sociálního pilíře, co se týče jak prováděné činnosti, tak podmínek pro zajištění spravedlivých postupů při zaměstnávání a podpory jinak vyloučených skupin.

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. C 125, 21.4.2017, s. 10.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 226, 16.7.2014, s. 21.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. C 303, 19.8.2016, s. 94.

3.10 EFSI poskytuje záruku Evropské investiční bance, neboť jí umožňuje zachovat úroveň úvěrů, které by se jinak snížily. Stejně jako projekty Evropské investiční banky obecně může podporovat projekty, které jsou v souladu se sociálním pilířem. V některých případech k tomu dochází (podporuje některé projekty týkající se sociálního podnikání a zdravotní a sociální péče). Doposud byly upřednostňovány typičtější obchodní projekty, u nichž byly sociální přínosy spíše vedlejším produktem než cílem.

3.11 EHSV vyzval k posílení sociálního rozměru EFSI jeho využitím v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a celoživotního učení, k rozvoji tvůrčích a kulturních odvětví, inovací ve zdravotnictví a lékařství, infrastruktury sociálních služeb, sociálního bydlení a péče o děti a infrastruktury pro cestovní ruch a ochranu životního prostředí. Investiční plán pro Evropu by měl jasně podporovat závazky přijaté na konferenci COP 21 ⁽¹⁹⁾.

3.12 Mimoto je kladen malý důraz na posuzování a sledování projektů týkajících se pracovních podmínek, začleňování znevýhodněných skupin a investice do fyzické infrastruktury sociálních služeb.

3.13 Na začátku byla stanovena povinnost vyhýbat se při přidělování zdrojů EFSI veškerým zeměpisným hlediskům a řada zemí s nižším příjmem dostává velmi málo navzdory prokazatelně vysoké potřebě. Vhodné úpravy pravidel mohou zajistit, aby v druhé fázi činnosti dostaly přednost méně rozvinuté země.

3.14 Finanční provádění sociálního pilíře bude rovněž do značné míry záviset na prostředcích dostupných na úrovni členských států. V budoucích letech bude vyžadovat financování investic a také provozních nákladů na činnosti ze státních rozpočtů. To může být omezeno rozpočtem EU a pravidly ohledně zadlužení ⁽²⁰⁾. Jak EHSV již několikrát zdůraznil ⁽²¹⁾, mělo by se uvažovat o způsobech zlepšení pružnosti přípustné v rámci těchto prostředků, například prostřednictvím „zlatého pravidla“, jež by umožnilo veřejné investice se sociálním cílem za účelem dosažení cílů evropského pilíře sociálních práv, a to zejména prostřednictvím vyšší úrovně příjmů, silnější sociální soudržnosti a tím, že zabrání vyloučení jiným způsobem znevýhodněných skupin, které by se jinak nemohly plně zapojit do společnosti, a to při současném generování udržitelného hospodářského růstu.

3.15 Při financování sociálních cílů hraje důležitou roli také odpovědnost podniků. Samotné soukromé investice neumožní dosáhnout cílů sociálního pilíře, avšak měl by existovat prostor pro soukromé investice vedle veřejné povinnosti přispívat v mnoha dotčených oblastech (mezi něž patří mimo jiné zaměstnanost, zlepšování digitálních dovedností a sociální péče), zejména pomocí vhodných regulačních rámců a určité finanční podpory z veřejných zdrojů, jako jsou evropské strukturální a investiční fondy nebo zdroje Evropské investiční banky.

3.16 Potřeba finančních prostředků k realizaci sociálního pilíře by měla být uznána a naplánována. Existují již příslušné institucionální rámce. Měl by být vyjasněn rozsah působnosti evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) a fondu EFSI tak, aby v něm byl výslovně zmíněn sociální pilíř, a mělo by být možné pokrývat náklady spojené s dosažením jeho cílů z rozpočtu EU a z rozpočtů členských států.

3.17 V neposlední řadě by v souvislosti s bojem proti daňovým podvodům, daňovým rájům a agresivnímu daňovému plánování a za účelem snížení nekalé daňové soutěže mezi členskými státy ⁽²²⁾ měla být posílena opatření týkající se spravedlivého zdanění (nadmárodních společností i soukromých osob), která přijala Evropská komise, a také opatření pro potírání zneužívání rozpočtových prostředků EU a podvodů v souvislosti s nimi ⁽²³⁾. V souvislosti s hledáním nových zdrojů daňových příjmů k financování sociálního pilíře by při plném dodržování zásady subsidiarity bylo vhodné prosazovat druhy zdanění, které zohledňují jednotlivou schopnost přispívat, a zároveň berou v potaz pobídky pro udržitelný hospodářský růst.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. C 75, 10.3.2017, s. 57.

⁽²⁰⁾ Úř. věst. C 177, 18.5.2016, s. 35.

⁽²¹⁾ Poučení, jak se vyhnout přísným politikám úsporných opatření v EU, odstavec 1.6, dosud nepublikováno; Hospodářská politika eurozóny 2018, odstavce 1.8 a 3.6., dosud nepublikováno; Úř. věst. C 327, 12.11.2013, s. 11; Roční analýza růstu na rok 2018, odstavec 1.4, dosud nepublikováno; Úř. věst. C 226, 16.7.2014, s. 21.

⁽²²⁾ Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 131.

⁽²³⁾ Roční analýza růstu na rok 2018, odstavec 3.3.4, dosud nepublikováno.

3.18 Pokud jde o financování rozpočtu EU, EHSV souhlasí s analýzou obsaženou ve zprávě o budoucím financování EU, kterou vypracovala skupina na vysoké úrovni pro vlastní zdroje, jež požaduje rozpočet EU sestávající převážně z autonomních, transparentních a spravedlivých vlastních prostředků⁽²⁴⁾. EHSV se navíc domnívá, že by mělo být dosaženo navýšení rozpočtu.

V Bruselu dne 19. dubna 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽²⁴⁾ Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 131.